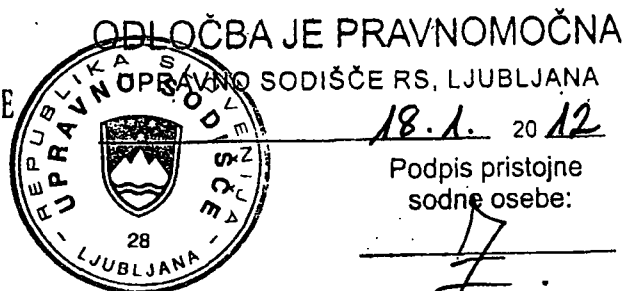

UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodniki in sodnica mag. Darinka Dekleva Marguč kot predsednica ter dr. Boštjan Zalar in mag. Damjan Gantar kot člana,

ob sodelovanju Tine Tratnik kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke: _____ zoper
toženo stranko: INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC, Vošnjakova 1, Ljubljana,

zaradi dostopa do informacije javnega značaja,

o tožbi zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-83/2011/7 z dne 29. 6. 2011,

na seji 18. januarja 2012

RAZSODILO:

Tožba se zavrne.

OBRAZLOŽITEV

1. Tožnik je dne 4. 4. 2011 podal prošnjo za dostop do informacije javnega značaja na Okrožno sodišče v Ljubljani, v kateri je navedel, da je v letu 2004 je pred tem sodiščem potekal postopek razveze zakonske zveze med _____ in _____, da žal z opravilno številko predmetnega postopka ne razpolaga. Prosil je za informacijo o tem, kdaj (točen datum) je bila tožba oziroma predlog za sporazumno razvezo zakonske zveze vložena v predmetnem postopku; kdaj je bil razpisan in kdaj opravljen prvi narok za glavno obravnavo v predmetnem postopku; in kdo je bil sodnik, ki je odločal o zadevi.
2. Okrožno sodišče v Ljubljani je z določbo z dne 13. 4. 2011 odločilo, da se zahteva v celoti zavrne. Organ je ocenil, da gre za občutljive osebne podatke. V obrazložitvi odločbe je navedeno, da je prosilec želel pridobiti informacijo o postopku razveze med _____ in _____, ki naj bi potekal pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani. Te informacije organ ne potrjuje. Sklicuje se na 3. točko prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. S tem je priznana izjema od načela prostega dostopa, ki kot legitimnega priznava zasebni interes posameznika, da se varuje njegova zasebnost. Sklicuje se tudi na 1. in 6. člen ZVOP-1. Skladno z navedenim je organ ugotovil, da zahtevi prosilca ne more ugoditi in v zvezi s tem ne more posredovati nobene informacije.
3. V pritožbi zoper prvostopenjski akt je tožnik navedel, da mu je bila zahteva za dostop do informacije javnega značaja zavrnjena, kolikor je razbrati iz dokaj splošne obrazložitve, ki citira zgolj zakonodajo, zaradi varovanja osebnih podatkov, pri čemer pa ni jasno na koga se ti osebni podatki nanašajo oziroma iz razloga, da zahtevani podatki niso informacija v smislu 4. člena ZDIJZ. Da zahtevani podatki niso informacija v smislu 4. člena ZDIJZ je absurd, saj se morajo vsaj glede datuma vložitve pravnega sredstva in datuma razpisa in oprave prvega naroka nahajati v evidenci vpisnika oziroma kot odtis prejemnega žiga na prvi strani vložene pravnega sredstva, na vabilu na prvi narok za glavno obravnavo in/ali v zapisniku naroka oziroma glede obravnave (seveda ob ustreznem zakritju občutljivih podatkov). Zahtevani podatki glede datuma vložitve pravnega sredstva in prvega razpisanega ter opravljenega naroka se nanašajo na vprašanje transparentnega in zakonitega poslovanja sodišča ter s tem posledično enakega varovanja pravic subjektov, ki so vložili enako ali podobno pravno sredstvo v drugih postopkih pred istim sodiščem v smislu spoštovanja vrstnega reda obravnavanja zadev, glede na čas vložitve pravnega sredstva na sodišče. Vprašanje dostopa do zahtevanih podatkov zadeva aspekt legitimnega in nujnega nadzora javnosti nad zakonitostjo poslovanja sodišč, sploh glede na sodne zaostanke, zaradi katerih je vprašanje morebitne manipulacije vrstnega reda posebej občutljivo. V letu 2004 je bil pri predmetnem sodišču že formiran t.i.

družinski oddelek, tako da so se družinske zadeve načeloma uvrščale v samostojno evidenco, tako da si za vrstni red obravnavanja niso več konkurirale z „navadnimi“ civilnimi postopki, kot na drugih sodiščih, ki družinskega oddelka še niso imela in so se te zadeve vodile v okviru civilnih sporov. Morebitna zavrnitev zahteve za dostop do informacije javnega značaja bi pomenila, da ni učinkovitega nadzora nad poslovanjem sodišča, predvsem pa, da ni nadzora nad spoštovanjem vrstnega reda obravnavanja zadev v družinskih zadevah. To pomeni hkrati tudi, da v Republiki Sloveniji ne obstaja (učinkovito) notranje pravno sredstvo zoper morebitno kršitev enakega obravnavanja v sodnih postopkih, ker zadevnih kršitev zaradi asimetrije informacij ni mogoče odkriti. Nadalje pripominja tudi, da celo Evropsko sodišče za človekove pravice več kot očitno podatek o vložitvi pravnega sredstva na sodišče ter datum razpisa in oprave naroka v družinskih zadevah (postopkih razveze zakonske zveze in/ali v postopkih, ki se tičejo varstva in vzgoje ter stikov z mladoletnimi otroki) ne šteje za podatek, ki je pred javnim razkritjem varovan kot osebni podatek, saj te podatke povzema celo v svojih sodbah, v katerih so pritožniki praviloma javno znani z imenom in priimkom, sodbe Evropskega sodišča so objavljene na spletu in splošno ter brezplačno dostopne vsem. Glede vprašanja varstva podatka o istovetnosti predsednika senata, ki je odločal o zadevi, pa ni jasno, ali je bilo s tem mišljeno, da je nerazkritje istovetnosti sodnika v funkciji varovanja osebnih podatkov strank v postopku ali v funkciji varovanja osebnih podatkov sodnika samega. Argument, da je varovanje podatka o istovetnosti sodnika v funkciji varovanja osebnih podatkov strank v postopku, je pravno absurdna. Sodnik, ki je v kakršnikoli osebni povezavi s katerokoli od strank v zadevi, ki jo obravnava, se mora tako ali tako po uradni dolžnosti izločiti. Če pa je varovanje podatka o istovetnosti sodnika, ki je odločal o konkretni zadevi, stvar varovanja osebnih podatkov sodnika samega, pa mu ni jasno, zakaj so sodniki družinskega oddelka, glede vprašanja odločanja o konkretni zadevi z vidika varovanja njihove istovetnosti, zavarovani bolj kot njihovi kolegi na civilnem, gospodarskem in kazenskem oddelku. Na spletnih straneh sodišča je namreč za sodnike, ki so člani ostalih oddelkov na predmetnem sodišču, poleg objavljene razpisane glavne obravnave v konkretni zadevi možno videti tudi ime sodnika, ki v zadevi odloča oziroma predsednika senata, kadar sodišče odloča senatno.

4. Z izpodbijano odločbo je Informacijski pooblaščenec na podlagi tretjega in četrtega odstavka 27. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/2006 – UPB2 in 117/2006 – ZDavP2; ZDIJZ), 2. člena Zakona o informacijskem pooblaščenca (Uradni list RS, št. 113/2005 in 51/07 – ZUstS-A, v nadaljevanju ZInfP) in prvega odstavka 248. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/1999, s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju ZUP), pritožbo prosilca zavrnil. V obrazložitvi izpodbijanega akta tožena stranka pravi, da iz izreka prvostopenjske odločbe in

njene obrazložitve izhaja, da je razlog za zavrnitev dostopa do informacij in za nerazkritje, ali informacija sploh obstaja ali ne, varstvo osebnih podatkov posameznikov. Pooblaščenec ugotavlja, da že iz samega smisla postopka po ZDIJZ in sistema izjem od prostega dostopa do informacij izhaja, da mora imeti organ možnost, da prosilcu ne razkrije, ali zahtevana informacija sploh obstaja ali ne, kadar je že samo vprašanje obstoja dokumenta varovano s katero od izjem po prvem odstavku 6. člena ZDIJZ. To je tudi bistvo problema v konkretnem postopku, saj je organ presodil, da bi že s potrditvijo obstoja zahtevanih informacij kršil določbe ZVOP-1. 12. člen ZInfP namreč omejuje pravico stranke do pregleda spisa v zadevah dostopa do informacij javnega značaja in v prvem odstavku določa, da pravica strank do pregleda dokumentov v zadevah dostopa do informacij javnega značaja do pravnomočnosti odločbe Informacijskega pooblaščenca ne vključuje pregleda zahtevanega dokumenta in drugih dokumentov zadeve, iz katerih bi se dalo razbrati ali sklepati na vsebino zahtevane informacije. Pooblaščenec ugotavlja, da bi se iz same navedbe, ali informacija (dokument) obstaja ali ne, nedvomno dalo razbrati oziroma sklepati na vsebino zahtevane informacije. Zato je Pooblaščenec ugotovil, da organ v tem delu ni kršil določb ZUP in ni storil bistvene kršitve določb upravnega postopka. Zaradi varovanja pravice do varstva osebnih podatkov je organ namreč izrecno zapisal, da ne potrjuje informacije, ali je med posameznico in posameznikom potekal postopek razveze pred organom. Glede na specifiko postopka po ZDIJZ, kjer v konkretnem primeru že potrditev obstoja dokumenta predstavlja varovano informacijo (osebni podatek), je organ torej ravnal pravilno. V konkretnem primeru je organ zavrnil zahtevo prosilca s sklicevanjem na 3. točko prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Pooblaščenec je moral zato v pritožbenem postopku presoditi, ali gre za prosto dostopne informacije ali pa je podana katera izmed izjem od prostega dostopa iz prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, predvsem izjema varstva osebnih podatkov. Po presoji Pooblaščenca bi organ kršil varstvo osebnih podatkov navedenih dveh posameznikov s tem, ko bi iz svojih uradnih evidenc prosilcu posredoval zahtevane podatke, ne glede na to, ali je prosilcu karkoli od zahtevanih informacij (ali njihovo ozadje) že znano. Primarno Pooblaščenec pojasnjuje, da podatek o teku postopka razveze zakonske zveze nedvomno predstavlja varovan osebni podatek posameznika, na katerega se tak podatek nanaša. Podatki iz evidenc organa v zvezi s sodnimi postopki, ki vsebujejo osebne podatke, nedvomno predstavljajo zbirko osebnih podatkov, zato so tudi ti osebni podatki deležni zaščite po ZVOP-1 in posledično po 3. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ (če ne gre slučajno za kakšno posebno okoliščino, denimo porabo javnih sredstev). Kakršenkoli podatek o „družbeni identiteti“ posameznika (kot jo navaja ZVOP-1 v 2. točki 6. člena) predstavlja osebni podatek, če se nahaja v zbirki osebnih podatkov. Vprašanje zakonskega stanu, sklenitve ali razveze zakonske zveze, je nedvomno osebni podatek posameznika, ki izvira iz njegove strogo zasebne sfere, ne glede na to, ali je o njem pravnomočno odločil kakšen

državni organ ali ne. Razlogovanje prosilca bi pripeljalo do nevzdržnih položajev, ki v določbah zakona, predvsem ZVOP-1, nimajo nikakršne opore. Prosilec v pritožbi tudi navaja, da iz izpodbijane odločbe ni jasno razvidno, na koga naj bi se varovani osebni podatki nanašali (na sodnika ali na posameznike). Prosilec namreč meni, da bi bilo varovanje podatka o istovetnosti sodnika zaradi varstva osebnih podatkov strank pravno absurdna. Če pa je varovanje podatka o istovetnosti sodnika stvar varovanja osebnih podatkov sodnika samega, pa prosilcu ni jasno, zakaj bi bili sodniki družinskega oddelka zavarovani bolj kot njihovi kolegi na civilnem, gospodarskem in kazenskem oddelku. Pooblaščenec ugotavlja, da ni dvoma v to, da je sklicevanje organa na izjemo varstva osebnih podatkov namenjeno varstvu posameznikov, za katera prosilec zahteva informacijo o tem, kdaj je bila vložena tožba oziroma predlog za sporazumno razvezo zakonske zveze, kdaj je bil razpisan in kdaj opravljen prvi narok za glavno obravnavo in kdo je bil sodnik, ki je odločal o zadevi. Organ sicer v obrazložitvi izpodbijane odločbe tega konkretno ni navedel, vendar iz izreka te odločbe jasno izhaja, da je v celoti zavrnil zahtevo prosilca za pridobitev osebnih podatkov in prav zaradi varstva osebnih podatkov. Tako tudi iz same obrazložitve odločbe ne izhaja dvom, čigave osebne podatke se varuje. Glede na to, da se je organ (pravilno) odločil za to, da niti ne potrdi niti ne zanika obstoja postopka razveze zakonske zveze zaradi varstva osebnih podatkov vpletenih oseb, bi že sama navedba imena sodnika, ki je odločal o zadevi, pomenila morebitno potrditev postopka razveze zakonske zveze. Zavrnitev posredovanja te informacije (imena morebitnega sodnika, ki bi odločal v tej zadevi), je bila torej nesporno v funkciji varovanja osebnih podatkov in Iz zgoraj navedenih razlogov tako tudi niso relevantne navedbe prosilca, da ni razloga, da bi bili sodniki družinskega oddelka zavarovani bolj kot njihovi kolegi na drugih oddelkih, saj je na spletnih straneh sodišča poleg objavljene razpisane glavne obravnave v konkretni zadevi možno videti tudi ime sodnika, ki v zadevi odloča. Pri tem pa je potrebno poudariti, kar bo obrazloženo tudi v nadaljevanju, da 407. člen Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999, s sprem. in dop.) določa, da je v zakonskih sporih ter v sporih iz razmerij med starši in otroki javnost izključena. Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. 19/1994, s sprem. in dop.) pa v tretji alineji prvega odstavka 17.a člena določa, da se na oglasni deski sodišča (oziroma v elektronski obliki) razpored obravnav ter sej, o katerih se obveščajo stranke in pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi sodišča ni izključena. V zakonskih sporih in sporih iz razmerij med starši in otroki se torej razpored obravnav z navedbo strank in sodnika, ki obravnava zadevo, ne sme objavljati že po določbi zakona in volji zakonodajalca. Navedeno pa ne služi „privilegiranju“ sodnikov družinskega oddelka, kot zmotno meni prosilec, temveč strank postopka v zakonskih sporih in sporih iz razmerij med starši in otroki. Iz navedenega razloga tako tudi ni res, kar navaja prosilec, da je „javnost v družinskih sporih izključena zgolj glede prisostvovanju na sami glavni obravnavi in pridobivanju

informacij, predloženih na njej, javnost pa ni izključena tudi glede drugih vidikov sojenja“. V zvezi s tem se tožena stranka sklicuje na določilo 17a. člena Zakona o sodiščih (ZS). Nedvomno to pomeni, da je zakonodajalec primere, v katerih je javnost izključena, bolj zavaroval pred očmi javnosti (tudi zaradi varstva osebnih podatkov in zasebnosti), in to ne zgolj v tako ozkem smislu, kot meni prosilec, torej le glede prisostvovanja na sami glavni obravnavi in pridobivanja informacij, predloženih na njej. Pooblaščenec pojasnjuje, da funkcija ZDIJZ ni v zagotavljanju „notranjega pravnega sredstva zoper morebitno kršitev enakega obravnavanja v sodnih postopkih“. Takšno pravno sredstvo morda lahko v sodnih postopkih predstavlja službeni nadzor nad delom sodnika ali sodišča, nadzorstvena pritožba, rokovni predlog, zahteva za pravično zadoščenje ipd. (skladno z Zakonom o sodiščih, Zakonom o sodniški službi in Zakonom o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja), ne pa pravica do dostopa do informacij javnega značaja. Izrazito pomembna funkcija ZDIJZ je resda nadzorna funkcija, vendar pa ta ne seže tako daleč, da bi zgolj zaradi razlogov, ki jih navaja prosilec (spoštovanje vrstnega reda, problematika sodnih zaostankov, itd.), predstavljala izjemo od izjeme varstva osebnih podatkov, kot je to v primeru podatkov o porabi javnih sredstev, ko nadzorna funkcija nad porabo javnih sredstev „premaga“ nekatere izjeme iz prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Tako je Pooblaščenec ugotovil, da razlogi prosilca ne vplivajo na obveznost varstva osebnih podatkov po 3. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Poudariti je treba, da namen ZDIJZ ni v pridobivanju dokumentov, ki izrazito izhajajo iz zasebnopravne sfere posameznikov. Mnogokrat se organi zavezanci pri opravljanju svojih javnopravnih nalog sicer srečujejo in razpolagajo z zasebnopravnimi dokumenti posameznikov in ti niso avtomatično izključeni iz sistema dostopa do informacij javnega značaja. Vendar je tudi pri interpretaciji izjem iz prvega odstavka 6. člena ZDIJZ treba upoštevati sam namen tega zakona, ki je med drugim v tem, da se z informacijami javnega značaja doseže čim večja obveščenost javnosti o delovanju zvezanih organov. V konkretnem primeru razkritje zahtevanih dokumentov iz zasebne sfere posameznikov, poleg tega, da gre za varovane podatke, ne bi služilo temeljnemu namenu ZDIJZ. Pooblaščenec se za zaključek opredeljuje tudi do sklicevanja prosilca na prakso Evropskega sodišča za človekove pravice. Pooblaščenec pojasnjuje, da takšno sklicevanje ne more biti upoštevano, saj so organi v Republiki Sloveniji zavezani postopati po slovenski zakonodaji, ki je v zvezi z varstvom osebnih podatkov in objavljanjem razporeda obravnav, ko je v sodnih postopkih izključena javnost, jasna. Po drugi strani pa objavo navedenih osebnih podatkov na spletnih straneh ESČP ureja Poslovnik Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: Poslovnik ESČP), o javnosti dokumentov ESČP pa vsebuje splošne določbe tudi sama Evropska konvencija o človekovih pravicah. O tem je podrobneje pisal tudi Pooblaščenec v mnenju št. 0712-4/2008/2 z dne 6. 2. 2008, ki je objavljeno na spletni strani <http://www.ip-rs.si/varstvo->

osebnih-podatkov/iskalnik-po-odločbah-in-mnenjih/odločbe-in-mnenja-varstvo-osebnih-podatkov/. Za objavo osebnih podatkov, ki jih navaja in kot vzorec predlaga tudi prosilec, na spletni strani ESČP obstaja torej posebna ureditev, ki ne vpliva na relevantno ureditev slovenske zakonodaje.

5. V tožbi tožnik predlaga odpravo predmetne odločbe in da sodišče zadevo vrne v ponovno odločanje Informacijskemu pooblaščenцу ter da tožniku povrne po sodišču odmerjene stroške pritožbenega postopka v 15 dneh, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi. Tožnik pravi, da je treba izjeme po ZDIJZ razlagati ozko. Zakon o varstvu osebnih podatkov kot kršitev opredeljuje vsakršno obdelovanje občutljivih osebnih podatkov v nasprotju z določbo 13. člena. Slednji člen dopušča obdelovanje in s tem posredovanje občutljivega osebnega podatka, če je posameznik za to podal izrecno osebno privolitev, ki je praviloma (ne pa nujno) pisno ali če je občutljivi osebni podatek javno objavil brez očitnega ali izrecnega namena, da omeji namen njegove rabe. Iz povedanega torej izhaja, da ne drži pravno naziranje Informacijskega pooblaščenca, da kakršnihkoli okoliščin na strani prosilca pri presoji dopustnosti dostopa do informacije javnega značaja ni potrebno upoštevati. V kolikor ima prosilec privoljenje osebe katere podatek, se razkriva skupaj z informacijo javnega značaja, mora to posebno okoliščino prosilca seveda upoštevati pri svojem odločanju. V konkretni zadevi pa posredovanje zahtevane informacije javnega značaja ne pomeni obdelovanje (posredovanje) občutljivega osebnega podatka, ker je ta podatek prosilcu več kot očitno že razkrit in s tem znan, ker ga je oseba, na katero se ta podatek nanaša, več kot očitno razkrila javno v zadostni meri, da je prosilcu znan.
6. V odgovoru na tožbo tožena stranka pravi, da je dostop do informacij javnega značaja omogočen bodisi vsem bodisi nikomur, ni pa ga možno posameznim prosilcem odobriti, drugim pa zavrniti. Zato navedba tožeče stranke, da mu je kar koli v zvezi z zahtevanimi informacijami že znano, ne more imeti vpliva na presojo obstoja izjeme varstva osebnih podatkov. Obenem tožena stranka pripominja, da ne iz izpodbijane odločbe ne iz ZVOP-1 (ki definicijo občutljivega osebnega podatka podaja v 19. točki 6. člena) ne izhaja, da bi bil podatek o zakonskem stanu občutljiv osebni podatek. Izjemo osebnih podatkov je tožena stranka pravilno aplicirala na okoliščine konkretnega primera, saj je ugotovila, da za razkritje ni pravne podlage, ki jo za javni sektor zahteva 9. člen ZVOP-1. Tožeča stranka ni v postopkih na prvi in drugi stopnji v ničemer izkazala, da razpolaga s privolitvijo, ki jo omenja na drugi strani tožbe, zato se tožena stranka ni ukvarjala s tem, ali bi bila privolitev v smislu prvega odstavka 9. člena ZVOP-1 ustrezna pravna podlaga za razkritje osebnih podatkov. Tožena stranka tako vztraja pri svoji odločitvi, da je organ ravnal pravilno, ko je v celoti zavrnil dostop do zahtevanih informacij. Vprašanja možnosti delnega dostopa do dokumentov tožena stranka ni posebej obravnavala, saj je v 3. točki izpodbijane odločbe ugotovila, da je že samo vprašanje obstoja dokumentov varovano z izjemo iz 3.

točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, saj bi razkritje njihovega (ne)obstoja pomenil kršitev določb ZVOP-1. Pri tem tožena stranka ponovno poudarja, da se pravica dostopa do dokumentov razteza na vse prosilce enako (t.i. erga omnes učinek) in dejstvo družinske ali drugačne povezanosti med prosilcem in posamezniki, katerih osebni podatki se ščitijo, ali dejstvo „že znanih okoliščin“, ne vplivajo na dopustnost razkritja varovanih osebnih podatkov.

7. V odgovoru tožnik pravi, da se Informacijski pooblaščenec ni opredelil do vprašanja ali bi posredovanje zahtevanih informacij v zadevnem primeru sploh pomenilo poseg v zasebnost. Javna oblast se ne sme vmešavati v izvrševanje te pravice, razen če je to določeno z zakonom in nujno v demokratični družbi zaradi državne varnosti, javne varnosti ali ekonomske blaginje države, zato, da se prepreči nered ali zločin, da se zavaruje zdravje ali morala ali da se zavarujejo pravice in svoboščine drugih ljudi. Za varstvo zasebnosti v okviru 8. člena Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, glede na sodno prakso Evropskega sodišča za varstvo človekovih pravic, je potrebno pojasniti, da mu sodna praksa priznava tudi t.i. horizontalno uporabo predmetnega člena (glej na primer sodbo v zadevi von Hannover proti Nemčiji) in s tem tudi na razmerja med civilnimi (neoblastnimi) subjekti. V zadevnem primeru je zato pomembno najprej odgovoriti na vprašanje, ali je sploh še mogoče govoriti o posegu v zasebnost kadar je obstoj občutljivega osebnega podatka (v zadevnem primeru zakonski stan), več kot očitno že znan. Da je prosilec očitno seznanjen z zakonskim statusom , , smiselno izhaja, tako iz obstoječega posrednega osebnega razmerja (skupen mladoleten otrok), kakor tudi podatkov iz Okrožnega sodišča v Ljubljani, do katerih je imel Informacijski pooblaščenec dostop, zaradi česar je z obstojem razveze zakonske zveze med in iz (točno) leta 2004 nedvomno seznanjen.
8. Prizadeta stranka je v upravnem sporu podala izjavo, da se v celoti strinja z izpodbijano odločbo, druga prizadeta stranka pa na tožbo ni odgovorila.
9. Tožba ni utemeljena.
10. Določilo 24. člena Ustave RS, ki nosi naslov „javnost sojenja“, določa, da so „sodne obravnave javne. Sodbe se izrekajo javno. Izjeme določa zakon.“ To pomeni, da javnost sojenja z vidika Ustave pomeni, da so sodne obravnave javne in da se sodbe izrekajo javno, vendar pa lahko izjeme od tako opredeljene ustavne javnosti sojenja določa zakon. Zakon o sodiščih (ZS, Uradni list RS, št. 17/1995 z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami, člen 17.a in člen 17.b) in na njegovi podlagi Sodni red (Uradni list RS, št. 17/1995 z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami, določila od 7 do 23. člena) bistveno razširjata javnost sojenja, kot je opredeljena v Ustavi, in javnost poslovanja sodišč. V tovrstnih sporih je

pomembno, da je zakonodajalec v 17a. členu ZS tudi določil, kateri podatki v zvezi s spori pred sodišči spadajo v okvir javnosti sojenja, kajti tožnikovi ugovori v pritožbi zoper prvostopenjski akt so odprli vprašanje morebitne potrebe po razmejevanju med javnostjo podatkov v zvezi z sojenjem in podatkov v zvezi z sodno upravo. Tožnik namreč v pritožbi zoper prvostopenjski akt svoj zahtevek utemeljuje z zahtevo po transparentnosti in nadzorom nad zakonitostjo poslovanja sodišča in posledično enakega varovanja pravic strank v postopku ter spoštovanje vrstnega reda reševanja zadev. Določilo 1. odstavka 17a. člena ZS ureja „javnost sojenja“ in v okvir javnosti sojenja je zakonodajalec izrecno uvrstil drugo in tretjo zahtevano informacijo: tožnik je namreč zahteval podatek o tem, kdaj je bil razpisan prvi narok in kdaj je bil izveden prvi narok v predmetni zadevi ter identiteto sodnika, ki je sodil v zadevi. Ker se po določbi 17a. člena zaradi zagotovitve javnosti sojenja na oglasni deski sodišča objavi osebno ime sodnika ali predsednika senata, ki obravnava zadevo (4. alineja 2. odstavka 17a. člena ZS) in razpored obravnave, kar zajema datum in uro začetka obravnave (3. alineja 1. odstavka 17a. člena in 2. alineja 2. odstavka 17a. člena ZS), ima to za logično posledico, da podatek o razpisu prvega naroka in podatek o tem, kdaj je bil prvi narok tudi dejansko izveden, spadata med podatka v zvezi z javnostjo sojenja in ravno tako podatek o identiteti sodnika in da zato v teh primerih ne gre za podatek v zvezi s poslovanjem sodišča oziroma sodne uprave. Vendar pa za oba ta podatka, ki jih je zahteval prosilec, ZS v 3. alineji 1. odstavka 17.a člena in v 2. odstavku tega člena določa izjemo, po kateri se podatki ne objavijo na oglasni deski, če je po zakonu ali odločitvi sodišča javnost izključena. V predmetni zadevi je prosilec nesporno zahteval podatke v zvezi z zakonskim sporom in po določbi 407. člena Zakona o pravdnem postopku (v zvezi z 1. odstavkom 17.b. člena ZS) je v zakonskih sporih javnost izključena. Z metodo razlage predpisa *argumentum a simili ad simile* sodišče pride do sklepa, če je podatek o razpisu prvega naroka podatek, ki spada v okvir javnosti sojenja, pod pogojem, da javnost ni izključena, potem tudi podatek o datumu vložitve pravnega sredstva na sodišče spada med podatke v okviru javnosti sojenja; vendar ker je javnost v zakonskih sporih izključena (407. člen ZPP), po zakonu ne sme biti dostopen javnosti tudi podatek o datumu vložitve pravnega sredstva v postopku razveze zakonske skupnosti. Na tej točki je treba vzpostaviti razmerje med določbo 17a. člena ZS in 407. člena ZPP na eni strani in ZDIJZ, ki ureja pravico do dostopa do informacije javnega značaja na drugi strani. Po ZS in ZPP prosilec torej ne sme imeti dostopa do zahtevanih podatkov in to je potrebno obravnavati v povezavi z ZDIJZ in šele uporaba vseh treh predpisov skupaj pripelje do zakonite in pravilne odločitve. Prvostopenjski organ in tožena stranka sta upoštevali, da so zahtevane informacije občutljivi osebni podatki v smislu ustavne pravice do varstva osebnih podatkov iz 1. odstavka 38. člena Ustave ter izjeme do dostopa do informacije javnega značaja iz 3. točke 1. odstavka 6. člena ZDIJZ. Tožena stranka sicer ni opravila nobenega tehtanja v okviru testa javnega interesa in znotraj tega testa praktične konkordance

v koliziji ustavne pravice prosilca do dostopa do informacije javnega značaja in ustavne pravice do zasebnosti oziroma varstva osebnih podatkov drugih dveh prizadetih strank, na katere se osebni podatki nanašajo. Tožena stranka tega tehtanja ni opravila, ker je že zakonodajalec v splošnem aktu opravil to tehtanje in javnost v zakonskih sporih izključil in je s tem že sam zakonodajalec odvzel pravico dostopa do informacije javnega značaja prosilcu. To pomeni, da bi bila „kršitev varstva osebnih podatkov“ v skladu z ZVOP-1 podana (3. točka 1. odstavka 6. člena ZDIJZ), če bi tožena stranka v konkretnem primeru izdala odločbo v nasprotju z določbo 407. člena ZPP v povezavi z določbama 3. alineje 1. odstavka 17a. člena in 2. odstavka 17a. člena ZS. Tega tožena stranka ni storila. Vendar pa tožnik – v primerjavi z njegovo argumentacijo v pritožbi zoper prvostopenjsko odločbo - v upravnem sporu vztraja v sporu in sicer z argumentom (v povezavi z 13. členom ZVOP-1), da ne drži pravno naziranje tožene stranke, da kakršnih koli okoliščin na strani prosilca pri presoji dopustnosti dostopa do informacije javnega značaja ni potrebno upoštevati. Tožnik namreč meni, če ima prosilec privoljenje osebe, katere podatek se razkriva skupaj z informacijo javnega značaja, mora to posebno okoliščino prosilca seveda upoštevati pri odločanju. V konkretni zadevi, kot zatrjuje tožnik, posredovanje zahtevane informacije ne pomeni obdelovanja občutljivega osebnega podatka, ker je ta podatek prosilcu že razkrit, ker ga je oseba, na katero se ta podatek nanaša, več kot očitno razkrila v javno zadostni meri. V odgovoru na tožbo tožnik pravi, da je ključno vprašanje, ali je še mogoče govoriti o posegu v zasebnost, kadar je obstoj občutljivega podatka več kot očitno že znan oziroma ali razkritje podatka v javnosti ne pomeni privolitve v poseg v zasebnost.

11. V zvezi s tem tožbenim ugovorom sodišče ugotavlja, da zahtevane informacije v zvezi z zakonskim sporom dveh oseb v 19. točki 6. člena ZVOP-1 niso izrecno umeščene v okvir občutljivi osebnih podatkov,¹. Vendar pa je brez dvoma podatek v zvezi z zakonskim sporom me dvema osebama po ZPP občutljiv osebni podatek, ki spada v zavarovano sfero zasebnosti (35. člen Ustave) udeleženih oseb. Nadalje je za odgovor na vprašanje, ali bi razkritje zahtevanih informacij pomenilo poseg v zasebnost in varstvo osebnih podatkov prizadetih oseb pomembno, da je ena od prizadetih oseb v upravnem sporu podala izjavo, da se v celoti strinja z izpodbijano odločbo, druga prizadeta oseba pa odgovora na tožbo ni podala, vendar pa je očitno, da tudi tožnik ni dobil od nobene od prizadetih strank privolitve, da se zahtevani podatki razkrijejo. Če drži, kar pravi, tožnik, da mu je informacija o razvezi med prizadetima strankama, znana, pa to nima nobenega vpliva na možna (v okviru zakona) ravnanja tožene stranke o tem, ali je treba zahtevane informacije razkriti ali ne. Ne more namreč nek osebni podatek

¹ To določilo pravi, da so občutljivi podatki o rasnem, narodnem ali narodnostnem poreklu, političnem, verskem ali filozofskem prepričanju, članstvu v sindikatu, zdravstvenem stanju, spolnem življenju, vpisu ali izbrisu v ali iz kazenske evidence ali evidenc, ki se vodijo na podlagi zakona, ki ureja prekrške; občutljivi osebni podatki so tudi biometrične značilnosti, če je z njihovo uporabo mogoče določiti posameznika v zvezi s kakšno od prej navedenih okoliščin.

posameznika postati informacija javnega značaja (zgolj) zaradi tega, ker je morda prosilcu zahtevana informacija znana iz nekih drugih virov. V takem primeru bi potrditev s strani upravnega organa, da gre za informacijo javnega značaja, pomenila poseg v pravico do zasebnosti in varstva osebnih podatkov.

12. Obravnavani tožbeni ugovor pa mora sodišče preizkusiti še z ustavnopravnega vidika, ker tega ni storila tožena stranka. Izpodbijana odločba namreč pomeni, da sta prizadeti stranki v celoti zavarovani pred posegom v njuno ustavno pravico do zasebnosti (35. člen ustave), med tem ko je tožniku ne samo omejena ampak celo odvzeta ustavna pravica do dostopa do informacije javnega značaja. Zato se mora sodišče za popoln preizkus zakonitosti izpodbijane odločbe opredeliti še do tega, ali je tak odvzem pravice iz 2. odstavka 39. člena Ustave v skladu z načelom sorazmernosti oziroma praktične konkordance (3. odstavek 15. člena Ustave) v okoliščinah danega primera.
13. Poseg v pravico prosilca je predpisan z zakonom in sicer z določbami 3. alineje 1. odstavka in z 2. odstavkom 17a. člena ZS ter 407. členom ZPP. Poseg je dovolj določno predpisan z zakonom in je predvidljiv, tako da ne dopušča arbitrarnega odločanja. Poseg je primeren v tem smislu, da je z njim mogoče zagotoviti legitimni cilj, ki je v varstvu zasebnosti in občutljivih osebnih podatkov po ZPP. Glede na to, da je zakonodajalec v ZS in ZPP jasno postavil, da je javnost izključena v zakonskih sporih, pri čemer je ustavodajalec v 24. členu Ustave predvidel, da izjeme od javnosti določa zakon, je mogoče postaviti, da je nerazkritje vseh treh zahtevanih informacij nujna izjema, ker z nobeno manj celovito izključitvijo javnosti ne bi bilo mogoče zagotoviti legitimnega cilja, ki je v varstvu zasebnosti udeleženih oseb; ker pa je ob tem treba upoštevati tudi varstvo ustavne pravice prosilca do dostopa do informacije javnega značaja, je za presojo zakonitosti izpodbijanega akta bistven preizkus sorazmernosti v ožjem pomenu besede (praktične konkordance). V okviru tega preizkusa je pomemben razlog, zakaj tožnik zahteva vpogled v določene informacije. Iz pritožbe zoper prvostopenjski akt izhaja, da je razlog za tožnikov zahtevek nadzor nad transparentnostjo poslovanja sodišča z vidika upoštevanja vrstnega reda reševanja zadev in enakega obravnavanja strank v zvezi s pravico do sojenja v razumnem roku, kar je nedvomno legitimni oziroma utemeljen interes – ne samo tožnika ampak tudi splošne javnosti - v smislu 2. odstavka 39. člena Ustave. Vendar pa je tožnik ta interes izrazil samo v pritožbi zoper prvostopenjski akt, v tožbi v upravnem sporu pa ga ne omenja več, čeprav ga izrecno ne izključuje. Poleg tega tožnik ni navedel, da svojega legitimnega interesa, ki ga je izrazil v pritožbi zoper prvostopenjski akt iz razlogov, ki niso na njegovi strani, ni mogel uresničiti prek institutov, ki mu zagotavljajo morebitno potrebo po uresničevanju pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja po Zakonu o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (Uradni list RS, št. 49/2006 z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami); oziroma - če mu ne gre za varstvo njegove konkretne pravice - da

iz razlogov, ki niso na njegovi strani, ni mogel posredovati potrebnih podatkov pristojnim organom v postopku službenega nadzora sodnikovega dela po Zakonu o sodniški službi (Uradni list RS, št. 14/1994 z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami) in da je zaradi tega nujno potreboval zahtevane informacije. V takih okoliščinah dejanskega primera omenjene določbe 17a. člena ZS in 407. člena ZPP ne vzbujajo dvoma o njihovi skladnosti z ustavno določbo 2. odstavka 39. člena Ustave in je podano sorazmerje v ožjem pomenu med varstvom pravice do zasebnosti prizadetih strank in tožnikove pravice do dostopa do informacije javnega značaja. Na tej podlagi je sodišče tožbo zavrnilo kot neutemeljeno (1. odstavek 63. člena ZUS-1), to pa zajema tudi zavrnitev stroškovnega zahtevka (4. odstavek 25. člena ZUS-1).

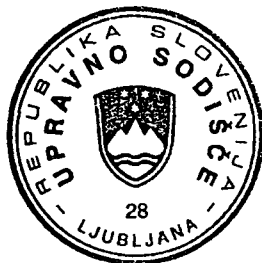
PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 18. januar 2012

Predsednica senata:

mag. Darinka Dekleva Marguč, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvornikom
Podpis pristojne sodne osebe: